

Jaroslav Jakubowski

Život

Komedie pro dospělé

(Życie
Komedia dla dorosłych)

Překlad:

Jiří Vobecký

(2010)

Osoby:
Mrtvola
Hlas
Žena I
Manželka
Matka
Otec
Mistr
Šéf
Ježíš
Dívka
Žena II
Kněz
Mladá slečna
Chlapec Marian
Paní
Kolo
Elvis
Stařec
Papež

Na prázdné scéně se nachází katafalk, na něm je otevřená rakev, nedaleko ní leží víko. V rakvi leží muž, prostě nijaký. Mrtvola.

Najednou zazní vyzváněcí tón mobilního telefonu, nějaká hloupá melodie, nejlépe „Unchained Melody“. Vyzvánění se ozývá z rakve. Delší chvíli to trvá.

Mrtvola: To je blbý. Ani ten hovor přijmout nemůžu. Nebožtíci nepřijímají telefonické rozhovory. Ale pokud to nevezmu, tak mě trefí šlak. Vlastně mě už trefil, a tak je přece úplně jedno, jestli ten zatracenej hovor přijmu nebo ne. Například Irové pochovávají své blízké i s jejich mobily. Ale proč? Proč?

Mobilní telefon neustále vyzvání. Mrtvola si ji přiloží k uchu.

Mrtvola: Haló?

Hlas: Kdo je u telefonu?

Mrtvola: To já se ptám! Haló?

Hlas: Tady je duše.

Mrtvola: Duše?

Hlas: Cos to se mnou udělal? Kde to jsem?

Mrtvola: Jak to mám vědět? Myslel jsem si, že to víš.

Hlas: Nevím. Dostaň mě odsud.

Mrtvola: Jak? Já jsem jenom mrtvola.

Hlas: Aby tě tak...

Spojení se přerušuje. Mrtvola vyskakuje z rakve.

Mrtvola: Vždycky to tak bylo.

Žena I.: *(Která právě vešla na scénu oblečená jako prostitutka, světla a hudba začínají připomínat noční klub.)* Dostaň mě odsud.

Mrtvola: *(Divákům.)* Vůbec jsem neměl chuť ji odtamtud dostat. Byla to nejhezčí holka v klubu „Eden“. *(Ženě.)* Chvilku to ještě potrvá.

Žena I.: Chtěla bych být s tebou. Můžeme nějak odjet, tak jak jsi sliboval.

Mrtvola: *(Divákům.)* Nic si nepamatuju. Byl jsem ožralej. *(Ženě.)* Kotě, takže já mám teď opustit ženu a všechno ostatní jenom proto, že se chceš odtud dostat? To je trošku slabej argument. A když už bychom spolu někam ujeli, rychle bychom se spolu začali nudit, já bych seděl u televize s dálkovým ovládáním v ruce, ty bys pořád něco kuchtila a šlak by trefil do celé romantiky. A ty dobře víš, jak jsem romantickéj.

Žena I.: Ty hajzle. *(Dá Mrtvole facku a odchází.)*

Mrtvola: Hajzl, to je pořád lepší, než mrtvola. Jenomže, jak tak o tom všem přemejšlím, tak myslím, že jsem nikdy nebyl v klubu „Eden“ a není vyloučený, že tam už nikdy nebudu. Neudělal jsem spoustu jinejch věcí, který jsem udělat chtěl. Dal by se z nich poskládat tak středně dlouhej život, jenže by to byl život někoho jinýho a ne můj. Můj byl takovej, jakej byl. A proč takovej a ne jinej? Copak jsem nějakej filosof?

Na scénu vchází MANŽELKA, rekvizity nyní připomínají běžný byt, oba sedí na něčem jako je pohovka a jsou otočeni tváří k divákům.

Manželka: *(Jako by něco četla z obrazovky.)* Věžňové odmítli jíst chleba.

Mrtvola: *(Jakoby něco četl v novinách nebo na laptopu.)* A proč?

Manželka: Nechutnal jim.

Mrtvola: Jedna herečka taky nejí chleba. Říká, že se díky tomu cítí mnohem líp.

Manželka: Která?

Mrtvola: No ta, žena toho herce ze seriálu.

Manželka: Aha, už vím. Je pitomá.

Mrtvola: Proč? Protože nejí chleba?

Manželka: Ta je pitomá se vším všudy.

Mrtvola: No. (*Divákům.*) Proč manželka, když vidí jinou, krásnější ženu, ji má vždycky za totálně pitomou?

Manželka: (*Začtená.*) Vězňové zahájili protesty. Budou sice jíst pečivo, ale jenom toasty.

Scéna se změní. Teď je Mrtvola malých chlapcem, který sedí u stolu s Otcem a Matkou. Matka ho krmí lžičkou.

Matka: Vždyť říkám, že jsem to propasírovala přes cedník.

Mrtvola: (*Dětsky.*) Ale ještě jsou tam velké kousky.

Matka: Tak ještě jednu lžici.

Mrtvola se s odporem zaklání a polyká.

Matka: Vidíš, jak jsi hodný? A teď za tatínka.

Mrtvola: Za tatínka ne.

Otec: (*Za novinami.*) A proč ne?

Mrtvola: (*Divákům.*) Vždycky se mi moc líbilo, když jsem ho mohl naštvat. (*Matce.*) Protože mi dneska řekl, že jsem debil.

Otec: Nekecej, ty smrade! Řekl jsem ti, že nedokážeš nad ničím přemýšlet, a to je veliký rozdíl. Jen jez, však vidíš, jak moc musí táta hárovat, abys měl něco na talíři.

Mrtvola: (*Divákům.*) Někde to ve mně prostě bylo. Nejdůležitější bylo prostě fotra nějak vytáčet. (*Otcí.*) A jak moc?

Otec: Jednou to poznáš sám.

Mrtvola se stane pomocníkem Mistra, stojí u pásu a něco opracovává a pak někam ukládá, jeho činnost je úplně automatická, hudba, která zní, rovněž.

Mistr: (*Odebírá to, co Mrtvola udělala a posílá to někam dál.*) Musí to být perfektně uložené. Deset kousků tady a deset kousků tam. Deset tady, deset tam.

Mrtvola: Pane mistr, já musím jít na záchod. (*Divákům*) Měl jsem strašnou chuť na cigaretu.

Mistr: Až ti řeknu, že můžeš, tak půjdeš. Teď stůj a makej. Deset tady a deset tam. Musí to být perfektně uložené.

Delší chvíle zautomatizované práce.

Mrtvola: Pane Mistr, já ale musím! (*Divákům.*) Kurva, teď už jsem doopravdy musel.

Mistr: Stroje běží a já je nebudu vypínat jenom proto, že ty musíš. Tak, deset a deset!

Mrtvola to už nemůže vydržet a začne dělat takové pohyby, jako kdyby držel v ruce samopal a „nasázel“ do Mistra celý zásobník. Rozléhá se zvuk střelby, Mistr se třese a poskakuje, jako kdyby byl opravdu „zasazen“, ale náhle všechno utichá a oba, jako by se nic nestalo, znovu stojí u pásu.

Mrtvola: Díky namáhavé práci jsem povýšil Ale jiní povýšili ještě víc.

Mrtvola stojí před Šéfem tváří v tvář. (Šéfa může hrát tentýž herec, který hrál Mistra.)

Šéf: Pořád je máš rád?

Mrtvola: Koho?

Šéf: Ty, které my nemáme rádi.

Mrtvola: Ale kdež! Nemám rád ty samé, které nemáte rádi vy.

Šéf: Ale nemáš je rád tak nějak málo. Protože to vypadá, jako bys je měl rád.

Mrtvola: Dobře, nebudu je mít rád ještě víc.

Šéf: Dám ti dobrou radu. Budeš nás mít rád a zbytek se už tak nějak poskládá sám.

Mrtvola: (*Podívá se na šéfa s odporem.*) Mám vás mít rád? Je to definitivní?

Šéf: Obávám se, že ano.

Mrtvola: Chcete tím říct, že se mi to vyplatí.

Šéf: To záleží na tobě. A navíc, tobě musí záležet na nás.

Mrtvola: Záleží. (*Divákům.*) Za kolik?

Šéf: Tak nám to předved'. Fachman se pozná podle práce.

Mrtvola: Co mám teda dělat?

Šéf: (*Vážně.*) Zabij otce, znásilni matku a zraď nejlepšího přítele.

Mrtvola je zamyšlen. Šéf se začíná smát.

Šéf: Žertoval jsem! Přece ti nebudeme nařizovat, co máš dělat. Chráníme tě až moc. Jsi nadaný, schopný a inteligentní a mimo to... mladý muž. Tak využij tu šanci, kterou ti dáváme.

Mrtvola: Šanci...

Šéf: Šanci, která se už nikdy nevrátí.

Mrtvola: Nikdy nevrátí...

Šéf: Šanci, která se už nikdy nevrátí. Šanci, aby ses mohl stát jedním z nás.

Mrtvola: *(Po chvíli přemýšlení.)* OK. *(Divákům.)* Rychle jsem se naučil ovládat.

Šéf: *(Líbezně a srdečně.)* Ty můj ksichte.

Šéf políbí Mrtvolu na ústa.

Mrtvola: *(Divákům, na moment se odtrhl od Šéfových rtů.)* Jsou však hranice, které by se neměly překračovat.

Šéf znovu Mrtvolu líbá. Mrtvola se znovu vytrhává.

Mrtvola: *(Udýchaně.)* To je hovno a ne pravda. Žádné takové hranice neexistují.

Šéf: I každou maličkost můžeš proměnit v gejzír rozkoše!

Šéf otáčí Mrtvolu a začne vykonávat takové pohyby, jako by s ním kopuloval. Dělá to až do vyčerpání. Pak si zapíná poklopec, ovládne se a odchází. Mrtvola se zhroutí tváří k zemi.

Šéf: *(Na odchodu.)* Nejlepší by bylo, abys JE přestal mít rád.

Mrtvola: *(Divákům.)* Když já jsem je měl rád všechny.

Scéna představuje šikanování mladších ve škole. Mrtvola stojí a křičí na nějakého ubožáka, který běhá dokola a vydává ze sebe zvuky jedoucí motorky.

Mrtvola: Rychleji, ještě rychleji, kurva!!! To nic není!!! Jedu, jedu!!! Makej!!! *(Kope ubožáka do zadku.)*

Znovu stejný ubožák. Sedí zamčený na záchodě. Mrtvola mu hází přes stěnu drobné mince.

Mrtvola: *(Divákům.)* Ta hra se jmenovala házení korun do musicboxu. *(Ubožákovi.)* Tak zpívej, kurva!!! Nějakou koledu!!!

Ubožák začíná tichnouce zpívat „Ježíšku, Panáčku.“

Mrtvola: Dobrá. Nech toho! *(Ubožák zpívá dál, Mrtvola ho popadne za hlavu a strčí mu ji do toaletní mísy.)*

Mrtvola: Přestaň, kurva!!! *(Z mísy se nesou poslední tóny koledy spojené s polykáním andělíčků.)*

Ubožák se proměňuje v Ježíše Krista – stane nad Mrtvolou v póze císařů s palcem nahoru.

Ježíš: Cokoliv jsi učinil bližnímu svému, jako bys mně učinil.

Mrtvola: (*Vyděšeně.*) Pane Ježíši, já jsem nechtěl, to bylo vždycky jenom z nudy. (*Začne mluvit k divákům.*) Vyučovací hodiny byly nudné, přestávky byly nudné, tak se kouřilo, koukalo na nahé baby, kšeftovalo s deskami a šikanovalo. Měl jsem to rád a nestydím se za to. Když člověk dostává celý život jenom na prdel, tak má aspoň na co vzpomínat.

Ježíš: Jsi frajer. Ten kluk, co jsi ho šikanoval, teď vydělává měsíčně tolik, co jsi nevydělal za celý rok ani s melouchy.

Mrtvola: Peníze nejsou všechno.

Ježíš: Samozřejmě. Ale i tak jsi frajer. Protože sis to všechno tak pěkně posral.

Mrtvola.: Vstával jsem každý den ráno, jezdil jsem do práce, pak jsem se vracel domů, staral jsem se...

Ježíš: To je víc, než málo.

Mrtvola: A co jsem ještě mohl dělat, já, malé nic.

Ježíš: Uvěřit ve mě. A skrze mě v člověka. A v sebe ostatně taky.

Mrtvola: (*Dlouho mlčí.*) Vždycky jsem věřil tak leda na konec světa.

Ježíš: A co o něm víš? Dokonce ani hřešit jsi nedokázal naplno. Byl jsi celý takový... poloviční.

Mrtvola: Co bude se mnou?

Ježíš: Mě to nezajímá.

Mrtvola: (*Trochu se jej to dotklo.*) A co... milosrdenství?

Ježíš: Za koho mě máš? Za nějakého spasitele?

Mrtvola: Asi tak nějak.

Ježíš: No, tak to mi opravdu lichotí. Protože mě štvou takoví frajeři, jako jsi ty. Nejdříve si zpackáte celý život a potom pláčete, abych s tím něco udělal. S tebou bude to, co má být. Ale tvoje záležitost ještě není rozhodnuta. I když bych to zase neviděl tak černě.

Mrtvola: Možná by se to dalo nějak zařídit.

Ježíš: Co zařídit?

Mrtvola: No... Království nebeské nebo něco takového.

Ježíš: A ty si myslíš, že je to nějaké rekreační středisko? Proč bych ti měl věřit, když ty jsi se mnou celý život zacházel jako s nějakou postavou z komiksu?

Mrtvola: Obdivoval jsem tě, ale věděl jsem, že nemám šanci být takový, jako ty.

Ježíš: Kurde chlape, já opravdu nevím, proč to dělám. Ale dobrá, promluvím, s kým bude třeba. Ale pamatuj si. Nic ti neslibuji.

Ježíš odchází.

Mrtvola: Děkuji ti, Ježíši. (*Divákům.*) Vzácná návštěva. A je mu pořád těch tři a třicet. Kdyby chtěl, tak by si to na zemi mohl kurevsky užít. Moc, holky a sláva. Na jeho místě bych to udělal. A ne tak, jako on. Vládnout jsem nikomu nemohl, mohl jsem ovládat tak leda dálkové ovládání od televize, pokud ho děcka někam nezasely. Sláva se mi jaksi vyhnula. A holky... (*Tesklivě a zasněně.*) Holky...

Na scéně se objeví nebesky krásná dívka.

Mrtvola: To byla ona. Láska. Léto. Slunce. No... byla fajn. Jenom si ani za boha nemůžu vzpomenout, jak se jmenovala.

Dívka: Aška.

Mrtvola: (*Hraje si s tím jménem a vyslovuje je nejrůznějšími intonacemi.*) Aška, Ašenka, Alžběta, Bětuška, Bětka, Aška.

Dívka sedí na bobku nad nějakou vodní hladinou, dotýká se hladiny rukama.

Mrtvola: Léto. Slunce. Voda. My. Láska. Prostě vesmír! Sedíme po prdel ve vodě, hladíme jemně vlnky, voda je teplá, naše ruce se každou chvílí dotýkají, vlny každou chvílí šplouchají do našich tváří. Láska. Vesmír. Kurva! A ona tehdy...

Mrtvola jde stranou a nechává Dívku sedět na bobku v popředí scény. Za pomoci svých úst napodobí prdnutí.

Mrtvola: Prdla si jako raketa. Hlasitě, dlouze a výrazně. (*Znovu si sedne vedle ní a demonstruje, jak to bylo.*) Díval jsem se na ni a ona dělala dál jako nic, dřepěla ve vodě a hladila ji ručičkami. Jakoby se nic nestalo, jako by z ní před malou chvílí nevyšel ten nejstrašnější prd, jaký jsem kdy v životě slyšel!

Dívka: (*Velmi smutně.*) Bylo léto. Přecpala jsem se švestkami.

Mrtvola: Mohla bys být mou láskou na celý život! A ne jenom na jedno léto! Všechno to skončilo současně s tvým prdnutím!

Dívka: Chtěla jsem se pak podříznout, ale rána byla jenom povrchní, a tak mě zachránili. Pak jsem se provdala za klempíře. A celý život do sebe cpu švestky.

Opět se ozývá strašlivé prdnutí. Mrtvola odbíhá do hloubi scény a větrá. Dívka odchází.

Mrtvola: Život... jako do pytle do něj házíme všechno smetí. Dokud se neudělá díra. Jo, mimochodem, na něco jsem si vzpomněl.

Na scéně vjíždí postel a v ní je Žena II. Spí a přitom chrápe. Mrtvola si sedá na postel.

Mrtvola: *(Chraptivě.)* Měl jsem strašnou kocovinu! Dokázal bych vypít i tu vodu z kbelíku, do kterého házeli pet flašky. *(Napadne jej zvednout kbelík, pak se ovládne, zadívá se na spící ženu, znovu ho zvedá.)* To byla strašná kocovina.! Vzpomínám si jenom, že jsem seděl v nějaký hospodě a zkoušel jsem vysvětlit barmance, že chci slitky piva, ale *(Přechází na opilecký blábol.)* ňák se mi to nepodařilo. *(Už normálně.)* Byl jsem tehdy dokonale osamělý. Vypotácel jsem se z hospody a tam už čekala ona. Řekl jsem jí *(Opět opilecky.)* „Utečeme někam spolu.“ Nebo něco stejně nesmyslného, a tak jsme utekli. K ní.

Mrtvola se podívá na ležící ženu, pak odhalí její prsy a znovu je zakryje.

Mrtvola: První, co jsem uviděl, když jsem otevřel oči, byla patrová postel. Na každém patře sedělo malé děcko a zíralo se na mě. To byla strašná kocovina!

Mrtvola se pokouší o opilecky sympatický výraz, jako by mluvil k dětem.

Mrtvola: A kde je tatínek, děťátko? Odjel? A kam?

Žena II se probouzí a posadí se na posteli.

Žena: Do blázince! Zblbnul, tatínek. Děcka nadělal a pak se zbláznil. Jednoho dne začal kecat, že ho normální život nudí a že musí začít novej život, idiot. Hej, ty, skoč někam pro flašku vodky, jo?

Mrtvola vstane a odchází.

Mrtvola: Nikdy jsem se tam už nevrátil. Ale na její kozy si pamatuju moc dobře. Mohl jsem tam aspoň něco nechat těm děckám.

Žena II odchází. Mrtvola zůstane na posteli sám.

Mrtvola: Jak se mi tak zdá, celej život jsem pořád před něčím utíkal? Často jsem měl takovej sen: stojím u okna v hotelovým pokoji. Vidím pláž a na ní lidi. Shromažďujou se kolem nějaký postavy ležící na písku, asi nějaký holky. Najednou se na mně podívají. Rozběhnou se ke mně, vbíhají do hotelu. Na schodech a chodbách je slyšet dunění kroků. Cítím se vinen, i když jsem tu dívku neznal. Pokouším se vzpomenout si proč jsem tam vlastně přijel, jaký byl cíl mý návštěvy v tom studeném hotelu. Najednou všichni vpadnou do pokoje. A já se probouzím. A přesto, že se probouzím, tak mám pocit viny.

Objeví se Otec ve vypasovaném pyžamu. Lehá si do postele. Mrtvola k němu přisedá.

Otec: Ty dobře víš, jak tě mám rád, synu.

Mrtvola: Já to vím, táto.

Otec: Tak proč se pořád chováš jako usmrkanec, který ještě nedospěl?

Mrtvola: Protože se bojím, táto.

Otec: Čeho se bojíš?

Mrtvola: Nevím. Ale už jsem si na ten strach zvyknul. Můžu klidně říct, že se mi s ním žije dobře.

Otec: A já si na to pořád nemůžu zvyknout. Navíc, když nastal čas umřít.

Mrtvola: Otcové nikdy neumírají. Umírají jenom jejich synové.

Otec: Musím ti něco říct. Podvedl jsem tvou mámu. Jednou. Jedinkrát. Na služební cestě. Ale otrávil jsem si tím celý život.

Mrtvola: Já jsem taky podváděl. Mnohokrát. A proto jsem na tom líp, než ty, ty starý otravo.

Objeví se kněz s posledním pomazáním.

Kněz: *(Jakoby kázal v kostele.)* Žijeme v dobách, kdy zrada přestala být tragédií. Stala se jenom malou nepohodlnou skvrnou na hladké hedvábné látce našeho materiálního konzumního života. Žijeme v dobách, v nichž je slovo hřích zastaralým pojmem, který brání svobodnému životu. Žijeme v dobách, kterým jsou cizí jakékoliv hranice, normy a formy. I když svatý Augustin říkal, že špatné časy nenastávají nikdy, to jen přicházejí na svět špatní lidé.

Mrtvola: Ale Victor Hugo přece „Bídnicích“ napsal, že nejsou špatní lidé, tak jako nejsou špatné rostliny. Jsou jenom špatní sadaři...

Kněz: Copak by nebylo lepší místo toho, abychom odhalovali zlo, kolem sebe šířili dobro? Antoine de Saint-Exupery.

Mrtvola: Dobří lidé spí lépe, než ti zlí, ale těm zlým se zase lépe vstává. Woody Allen.

Kněz: Pokud máte ještě čas, čiňte dobro. Svatý Pavel z Tarsu.

Mrtvola: S člověkem je to jako s dřevem. Čím více touží růst ke světlu a k výškám, tím silněji ho jeho kořeny táhnou dolů, k zemi, do tmy, do hlubin. Do zla. Friedrich Nietzsche.

Kněz: Největší zlo plyne z hlubin nás samotných. Jean Jacques Rousseau.

Mrtvola: Všechno zlo na světě plyne z nevědomosti. Albert Camus.

Kněz: Divný je ten náš svět, když je na něm pořád tolik zla.

Mrtvola: Ale lidí dobré vůle je stále ještě mnohem víc?

Kněz: Dobro i zlo mají stejnou tvář, všechno záleží na chvíli, kdy vkročí člověku do cesty. Paulo Coehlo.

Mrtvola: Když někdo cituje Paula Coehla, musí být v hluboké depresi.

Během této scény Otec odjíždí do hloubi jeviště. Diskuse s citáty nabírá na síle, na konci Kněz i Mrtvola se už citáty dusí. Vyčerpání si sednou na podstavec rakve. Ozve se varhanní hudba, nějaké variace, velmi vznešené a hezké. Z hloubi scény se vynořuje Nevěsta se svatebním průvodem družiček a svatebčanů.

Kněz: *(Vstane a otáčí se.)* Ohlédni se a začni respektovat řád, ovládej se, vzpamatuj se. Dospěj, získej zkušenosti a životní moudrost. Buď citlivý, věrný, odpovědný a uctivý. Vůči sobě stejně jako vůči jiným. Ochraňuj každého člověka. Člověk bez bližního svého není člověkem. Tak vstaň a běž. Tento den změnil celý tvůj život. Po tomto dni už nikdy nebude nic tak, jako dřív. Je to den tvého svatebního slibu.

Mrtvola se otáčí k nevěstě, která je příšerně namalovaná a učesaná. Mrtvola si před ní kleká, jako by byl oslepen jejím majestátem.

Mrtvola: *(Obecenstvu.)* Nemohl jsem uvěřit tomu, že mě to taky jednou potká. Že já, věčný onanista, budu jednou stát před oltářem a přísahat samotnému Bohu.

Nevěsta: Ohlédni se a začni respektovat řád, ovládej se, vzpamatuj se. Dospěj, získej zkušenosti a životní moudrost. Buď citlivý, věrný, odpovědný a uctivý. Vůči sobě stejně jako vůči jiným. Ochraňuj každého člověka. Člověk bez bližního svého není člověkem. Tak proč nemůžeš?

Mrtvola: *(Odprošujícím tónem, divákům.)* Prostě jsem nemohl, Byl jsem ožralý, jako hovado.

Nevěsta: A tolik se jich kolem mě motalo. Hezčí, důvtipní a šikovní. Muž musí být vždycky připraven. Povinností muže je uspokojovat svou ženu. Uspokoj mě. Slyšíš? Uspokoj!!!

Mrtvola v té chvíli leží u stohu pornografických časopisů (a nějaký porno film se může objevit taky na obrazovce), vykonává kopulační pohyby, čím dál tím víc rychleji až do úplného vysílení. Pak padne na postel naprosto vyčerpáný a unavený. Nevěsta sedne na lůžko a začne si opravovat make up.

Mrtvola: Všechny jsem je miloval. Pro všechny jsem byl dobrý a něžný. Stával jsem se díky nim lepším člověkem. A ony ode mě nic nechtěly. Zavíral jsem oči a viděl jsem je všechny. Nahé, poddajné, poslušné a plné obdivu ke mně. Tak jsem si představoval nebe.

Rozlehne se ďábelský smích.

Hlas: Chlape, co to tu kecáš? Ty sis nedokázal získat ani vlastní ženu. Ani svůj vlastní život jsi nedokázal prožít tak nějak lidsky, jak se patří. Máme v našem institutu paměti celý tvůj kompletní spis. Všecičko. Vyplývá z něho, že jsi byl zjevným a svědomitým spolupracovníkem satana. Dokonce ani hřešit jsi nedokázal pořádně. Máme tu pořád nějaké výčitky svědomí a jiné smetí, s nímž jenom ztrácíme čas. Co myslíš, co s tebou tak asi musíme udělat?

Mrtvola: Nikdy jsem nespolečně pracoval. Moje spisy byly skartovány. Vždy jsem byl na straně opozice.

Hlas: O nějakém falšování skutečnosti tu nemůže být ani řeč. Nás institut všechno podrobně sleduje. Satan by neničil důkazy proti tobě, protože by z toho nic neměl. Šlo mu jenom o tvou duši.

Mrtvola: A navíc, pokud jsem podepsal spolupráci, tak nevědomě. A navíc jsem nikdy nikomu neublížil.

Hlas: Nic si nenalhávej! Byl jsi samolibým, chtivým, závistivým, rychle vybuchujícím zlostí, nenávidějícím lidi, lenivým, pažravým a ožralým, cynickým, neurotickým, bázlivým, konformistickým a oportunistickým sukničkářem. A teď tu přede mnou stojíš a zapíráš. Ty nechceš jednou vstát z mrtvých?

Mrtvola: Když mi umřela babička, dotkl jsem se její dlaně. Byla žlutá, tvrdá a studená. Babička vypadala jako velká loutka z porcelánu. Jestli bych měl po zmrtvýchvstání vypadat jako velká porcelánová loutka, tak to děkuji předem.

Hlas: Tvoje rozhodnutí. Každý může rezignovat na věčný život ve prospěch věčné smrti.

Mrtvola: Copak to není možné jenom prostě umřít? Bez ohledu na to, jak jsme žili, prostě jenom tak ze dne na den?

Hlas: To není možné. Protože tvoje duše nemůže zaniknout, i kdyby chtěla.

Mrtvola: Na co mi je? Chtěl bych se od ní odpoutat.

Hlas: To ona se odpoutala od tebe. Jsi jenom mrtvola.

Mrtvola: Taký mám ten dojem.

Mrtvola se začíná smát svému vlastnímu vtipu. Náhle přestane.

Mrtvola: Tak dobře, Bože. Řekněme, že budu ctít jenom pravdu, přiznám se ke svým vinám a budu prosit za tvé odpuštění. Moje duše půjde do nebe a moje tělo shnije. Ale pak se udělá nějaký hokus pokus a všichni budou zase happy. A to se mi právě zdá být tím nejslabším článkem té historie. Já vím, je to tajemství víry, ale víra se nesmí opírat jenom o samá tajemství. Nemyslíš?

Hlas neodpovídá.

Mrtvola: Jsi tu? (*Ticho.*) Ostatně, nic neříkej. Máš pravdu. Pravda je na tvé straně. Slyšíš?

Objeví se chlapec, Marián. Je mu asi osmnáct let, má na sobě černý oblek a lakýrky, bílou košili s rozepnutým límečkem.

Marián: Komu to říkáš?

Mrtvola: Sobě. My se známe?

Marián: Jsem Marián. Chodili jsme spolu na základku. Byl jsem o dvě třídy výš.

Mrtvola: Marián? Ten, co se utopil...

Marián: To bylo o prázdninách v roce 1990. Právě před finále mistrovství světa v kopané. Německo – Argentina. Jak to dopadlo?

Mrtvola se pokouší vzpomenout.

Mrtvola: Nepamatuji si. Mistrovství světa pro mě skončily Mexikem v roce 1986. Pak jsem to přestal sledovat.

Marián: Díval jsem se na každé utkání. Jenom o to finále jsem přišel.

Hlas: 8. července roku 1990, Řím, Německo – Argentina 1 : 0, do pauzy 0 : 0. Vítěznou branku vstřelil z pokutového kopu v 85. minutě Brehme.

Marián: Němci měli tehdy skvělý tým.

Mrtvola: Němci měli vždycky skvělý tým.

Marián: To ne, většinou měli týmy solidní, ale tehdy hráli s takovou lehkostí a půvabem. Voeller, Klinsmann, Matheus, to byli kouzelníci.

Mrtvola: Největším kouzelníkem byl Szpakowski. Vzpomínáš si? Wladek Smolarek krouží jako elektron kolem jádra – Zbyška Bonieka?

Marián: Nebo: Připnul si k botám kolíky.

Mrtvola: (*Napodobuje sportovního komentátora.*) Góóóóó! Ale ne, to byla jenom boční síť.

Marian: Znovu střílel a nemířil.

Mrtvola: Proč?

Marián: No, že se občas trefil, ale nemířil. To je takový paradox.

Mrtvola: Víš, já mám takovou teorii. Naši přestali hrát dobře v té chvíli, když začal zápasy komentovat Špaček. Je to tak?

Marián: No a co?

Mrtvola: Tak jsem si pomyslel, že to přece musí mít nějakou souvislost. Jestli náš svět má nějaký smysl, tak všechno musí mít nějaké příčiny. Špatná hra našich musela mít taky nějakou příčinu.

Marián: A tou příčinou měl být právě Špaček?

Mrtvola: Právě to si myslím. Dokud komentoval Polák, tak šlo všechno jako na drátkách. A když ho vystřídal Špaček, tak začalo jít všechno s kopce. Jako po nakloněné rovině.

Marián: Polák taky komentoval prohrané zápasy.

Mrtvola: To ano, ale většinou jsme vítězili. A za Špačka to bylo naopak. Jenom ojedinele se nám podařilo vyhrát, ale většinou jsme dostali na prdel.

Marián: A k tomu měl přispívat právě Špaček? To o nich mluvil škaredě a vysílal na ně nějakou špatnou energii?

Mrtvola: Nevím. Asi moc toužil po tom, abychom vítězili a moc na to tlačil. A kdyby přistupoval k zápasům pozorněji, bez přehnaných nadějí, tak víš, kdyby je komentoval prostě jenom technicky, tak kdo ví, možná, že by i naši přistupovali ke hře klidněji a nespálili by každou šanci, kterou si vytvořili.

Marián: Když něco miluješ příliš, tak to můžeš taky zničit.

Marián přistupuje blíž k Mrtvole, a sklání se k jeho uchu.

Marián: Musím ti něco říct.

Mrtvola: Povídej.

Marián: A slib mi, že se mi nebudeš smát.

Mrtvola: Slíbit můžu, to mi neuškodí.

Marián: Nikdy jsem neměl žádnou holku.

Mrtvola se dívá na svého kolegu se soucitem.

Mrtvola: Nikdy sis nezašukal?

Marián to potvrdí kývnutím hlavy.

Mrtvola: Chudáčku. Ale celkově, když se na to podíváme s nadhledem, tak jsi o nic nepřišel a nemáš čeho litovat.

Marián: To říkáš jenom proto, abys mě potěšil.

Mrtvola: No, přináší to klady, ale má to i své zápory.

Marián: Vždycky jsem byl strašně nesmělý.

Mrtvola: K tomu žádnou smělost nepotřebuješ. Právě naopak, ony mají rády ty nesmělé. Já jsem například dovedl zahrát tak nesmělého kluka, až jsem se tvářil, že bych možná chtěl, ale že se stydím, a to je dobré, protože musíš ukázat, že máš určité ohledy. Ony to mají rády. Myslí si, že jsi romantik a že nemáš rád rychlovky. To je láká. No a tak si hraješ na nesmělého a klidně čekáš, jak to všechno dopadne. Nedůležitější je nedělat žádné unáhlené kroky. Zbytek pak už nějak dopadne sám.

Marián: A jaké to je... být s ženou?

Mrtvola: Myslíš situaci, kdy se ptáček dostane tam, kam chtěl?

Marián souhlasně pokývá hlavou.

Mrtvola: No, jak bych ti to objasnil... Jste prostě spolu tak blízko, že blíž to už není možné.

Marián: Úplně nazí?

Mrtvola: Někdy taky.

Marián: *(Toužebně.)* Ježíši, co bych za to dal, kdybych mohl prožít něco takového... Řekni mi, jaké má při tom člověk pocity?

Mrtvola: Mariáne. Nemůžeš prostě poprosit některou z tvých nebeských kamarádek?

Marián: Ony to chtějí jenom platonicky.

Mrtvola: No, tak to máš teda blbý. *(Za chvíli.)* Tak dobře, já ti musím taky něco říct. Když jsem byl ještě kluk, tak jsem se koukal na mámu, jak se myje.

Mrtvola: A to znamená...

Mrtvola: To znamená, že se ona myla a já jsem se na ni díval, aby mi bylo všechno jasné.

Marián: A co?

Mrtvola: Byla to první nahá žena, kterou jsem viděl.

Marián: A sestry jsi měl taky?

Mrtvola: Na ségru jsem se díval taky.
Marián: Jenom mi ještě nevykládej, že ses díval na starého.
Mrtvola: Ani jsem nemusel, nikdy si při koupání nezavíral dveře.
Marián: A proč mi to říkáš?
Mrtvola: Protože jsi pro mě cizí člověk.

Na scéně se náhle objevuje Matka.

Matka: Tak moment, moment, to je všechno, co o mně můžeš povědět? A co o tom, jak jsem tě nosila, jak jsem ti vytírala zadek... ale, ani se mi nechce o tom mluvit.
Mrtvola: No, protože Matka není hlavní postavou tohoto příběhu. Všeobecně samozřejmě ano, ale tady o všem rozhoduju já a v mém příběhu je matka epizodní postavou.
Matka: Epizodní? Ty nevděčníku! Ty sobče! Ty... lháři! Vzpomínáš si, jak jsi mi říkal, že svou mámu nikdy neopustíš?
Mrtvola: Copak se máma vždycky musí všude cpát, aby se všechno točilo kolem ní? Raději ať už Matka odejde. Musím si tu ještě něco zařídit.
Matka: Miluj srdce své matky, dokud je tu ještě s tebou. Až bude odpočívat v hrobě, tak už bude pozdě.
Mrtvola: Jenomže teď jsem to já, kdo je v hrobě, nebo vlastně nad hrobem. Ať si Matka raději počká na nějakou jinou hru, v níž bude hrát hlavní roli a povídat si, co bude chtít.

Matka se zalyká zlostí, pak se otočí na pěníku a odchází. Náhle se obrátí k divákům.

Matka: Je přecitlivělý na téma dominantní matky. Z tohoto důvodu mu také škrtli několik replik. Skvělých, jak říkal. Bohužel, jenom jemu.

Matka odchází. Tentokrát se Mrtvola zalyká zlostí.

Marián: *(Náhle se záchvatem optimismu.)* Ale v dvaosmdesátém jsme jim to nandali! Lato, Buncol, Boniek, góóóó!!!

Marián napodobuje kličkování fotbalisty a mizí v hloubi scény. Objevuje se Paní. Vypadá jako čarodějnice.

Paní: Já už vám ukážu kamarádky. Já vám to ukážu názorně. Pojd' sem, chlapečku.

Paní zkušeným chvatem popadne Mrtvolu za vlasy a táhne ho vzhůru.

Mrtvola: Au! To bolí! To nevíte, že tělesné tresty jsou na našich školách zakázány?

Paní: *(Nepouští jej.)* Ano? A čím horším by mě mohli potrestat, než vaší přítomností?

Mrtvola se Paní vyškubne. Popadne ji, srazí ji k zemi, sedne si na ni obkročmo. Paní je překvapená, snaží se osvobodit, piští, křičí, kope, ale nedokáže se vyprostit.

Mrtvola: *(Divákům.)* Vždycky jsem po tom toužil. *(K Paní.)* Já jsem nad vámi, vy pode mnou. Myslíte si, že by to mezi námi mohlo zajiskřit? Kdybych vám způsobil trochu bolesti, možná, že by nás to spolu sblížilo? Já si myslím, že ano.

Paní: Jsi zlý kluk, pozvu do školy tvé rodiče.

Mrtvola: Moje rodiče do toho nemíchejte. Tohle to se týká jenom nás dvou. Máte pevné svaly. Chodíte do posilovny?

Paní: Ty jsi symbolem porážky našeho vzdělávacího systému.

Mrtvola: A vaší výchovy!

Paní: Pust' mě.

Mrtvola: Pustím, ale napřed musíte splnit jeden úkol. Uhodnout takovou malou hádanku.

Paní: A potom mě pustíš?

Mrtvola: Poslouchej mě pozorně. Nebudu to opakovat dvakrát!

Mrtvola začíná Paní rozepínat halenku, začne ohmatávat její ňadra, stahuje jí kalhotky a pokouší se vložit ruku mezi její nohy. Celou dobu při tom mluví. Odpor Paní postupně slábně.

Mrtvola: Byl jednou jeden malý kluk. Jednoho dne přišel do školy a uviděl v ní více takových kluků, jako byl on sám. Všichni měli stejně ostříhané vlasy stejné pytlíky s přezůvkami. Ve škole bylo okno, z kterého se dalo dívat na ulici. O přestávkách se chlapci dívali na jedoucí auta a na lidi, kteří šli na chodníku. Jednou v zimě chlapec uviděl, že přes ulici přechází dívenka v červeném kabátě. Najednou se podívala na jeho stranu, pak se rychle otočila a odešla. Hádanka zní: Co si ten chlapec pomyslel?

Paní: Nevím.

Mrtvola: Chlapec si pomyslel, že je to smrt. Tehdy se jí začal bát, ale naštěstí musel chodit do školy, které se bál ještě víc, a tak na strach ze smrti naprosto zapomněl. Prohrála jsi.

Najednou nastane střih. Paní se vrací do své dřívější pozice, při níž drží Mrtvolu za vlasy na skrání. Mrtvola se vrací do své role.

Paní: Já ti jednu takovou vrazím, že se ti hlava otočí kousavým dozadu...

Zazvoní zvonek. Paní odchází. Mrtvola si zapaluje cigaretu, rozkošnický si potáhne, scéna připomíná školní záchodky. Přichází Kolo s černou gramofonovou deskou pod paží.

Kolo: *(Ukazuje desku.)* Ewa Demarczyk. Zpívá písničky Zikmunda Konečného.

Mrtvola vytahuje zpod paže barevný časopis. Otvírá jej a ukazuje Kolovi fotografie.

Mrtvola: Ylva. Její pravé jméno neznáme. Ukazuje všechno, o co by ses styděl i poprosit. *(Divákům.)* Otec pracoval ve stánku, a tak jsem měl doma toho svinstva celé stohy a díky tomu jsem s tím mohl kšeftovat s mými kamarády onanisty.

Kolo: Kdo to je?

Mrtvola: Ylva, šéfka rubriky rad v srdečních záležitostech.

Kolo: *(Dívá se na fotografii.)* Ty srdeční záležitosti mají někde pod pasem.

Mrtvola: Na tom není nic k smíchu. Ylva se v tom vyzná.

Kolo: A co je tohle?

Mrtvola: Piercing.

Kolo: Přímo tam? Přímo na tom místě? Muselo ji to strašně bolet.

Mrtvola: Jak to víš. Ty to přece nemůžeš vědět.

Kolo: Ale už jenom pomyslení na tohle mě bolí.

Mrtvola: Co?

Kolo: Srdce.

Mrtvola: Neblbni. Ona to dělá kvůli nám. Pro tebe i pro mě.

Kolo: Spíš pro prachy.

Mrtvola: Pro prachy taky. Ale především pro nás. Podívej se: sedíš si někde na teplém záchodě, tam, kde je klid, honíš si ho a cítíš se jako v nebi. A tam, někde za mořem, se ubohá Ylva nechává opíchat několikrát denně, roztahuje nohy ať je zima nebo léto, zavírá oči a křičí, až jí nabíhají na krku žíly, a to všechno jenom proto, aby ti bylo dobře.

Kolo: *(Natahuje ruku pro časopis.)* Tak dobře, беру.

Mrtvola: Moment, moment. Doval Toma Jonese.

Kolo: Live in Las Vegas už mám zamluvené.

Mrtvola: Tak se rozluč s paní Ylvou.

Kolo: Počkej. Já ji musím mít. Mám ještě Elvise, taky v Las Vegas.

Mrtvola: *(S dobrým akcentem.)* All right.

Kolo předává desku Mrtvole, vezme si časopis a začne si jej prohlížet. Odchází.

Mrtvola: *(Osvícený jenom boďákem se obrací k divákům.)* Ylvo, Evo, Elvisi, Tome, jste skvělí. Díky vám je svět mnohem hezčí. Miluji vás! I love you!

Světlo zhasne. Náhle se v hloubi scény objevuje postava v typickém bílém obleku Elvise Presleyho s rozepnutou košilí a charakteristickým účesem, kotletami a slunečními brýlemi.

Mrtvola: Pozdní Elvis...

Elvis: Pozdní Elvis byl nejlepší. Stejně jako pozdní Rembrandt, pozdní Goethe...

Mrtvola: Ale raného Kiesłowského jsem měl raději.

Elvis: Toho neznám.

Mrtvola: Polský režisér.

Elvis: Polský? Jednou jsem o takové zemi slyšel. Ale mohl jsem se přeslechnout.

Mrtvola: U nás v Polsku věříme nejrůznějším divným věcem, jako že jsme například mesiáši ostatních národů a nebo že jsi nikdy nezmřel.

Elvis: Opravdu? To je divné, protože i já mám občas takový pocit, že jsem neumřel. Jako kdybych jenom někam odcestoval, ale pak se zase vrátil na to smetiště. Vidíš, nakonec jsem se možná i vracel, ale zapomínal jsem texty a podobné blbosti. Ale věděl jsem, co po mně chtějí a tak jsem nedělal zbytečné pohyby. Vystačil jsem si se starými nacvičenými gesty, výrazem, melodiemi a lidí šileli. To bylo dobré... dobré, opravdu dobré.

Mrtvola: Viděl jsem na You Tube tvůj poslední koncert.

Elvis: Příšerná kvalita zvuku. No, a jak jsem vypadal?

Mrtvola: Sedíš u bílého klavíru a hystericky mlátíš do kláves, jako bys je chtěl roztrískat. Pokoušíš se zaspívat „Unchained Melody“. Trápíš se, pot ti stéká po tváři, každou chvíli se díváš na chlapa, který u tebe stojí a drží ti mikrofon. Jeho výraz tváře říká: „Bože, vydrž to až do konce, vydrž až do konce.“ A ty válíš dál.

Elvis: To bylo tak špatný?

Mrtvola: Kdepak! Je to zvláštní, hezké! Ukázal jsi všem těm sráčům, kdo je tu králem.

Elvis: *(Utírá si kapesníkem tvář.)* Díky, starej kamaráde.

Mrtvola: Mohl bych ti dát jednu otázku?

Elvis: Určitě proč jsem umřel?

Mrtvola mlčky přitaká.

Elvis: To kdybych věděl. Králové zásadně neumírají. Pouze v případě, že se už pekelně nudí.

Mrtvola: A jak to bylo s tebou?

Elvis: Nějakou chvíli jsem chtěl se vším skoncovat, víš, a začít znova v nějakém milém zapadákově. V nějaké Guatemale... nebo třeba v Polsku.

Mrtvola: To by nebyl dobrý nápad, dostat se do ideologické pasti.

Elvis: Jenomže víš, že když utečeš z jednoho místa na druhé, ocitneš se prostě jenom na jiném místě, a tak dál. A proto přece neutíkáš, protože celou dobu je s tebou ten blbec, na kterého se už nemůžeš ani podívat. Totiž ty sám. A tak ti nezbude nic jiného, než se vrátit do starých kolejí a zpívat ty staré ohrané kousky. Máš pocit, jako bys vcházel do teplé a příjemné řeky. Dáš se nést jejím proudem. Odplouváš. A slyšíš svůj vlastní zpěv, ale jakoby odněkud zdálky, z druhého břehu...

Elvis osvětlený bodákem stojí uprostřed scény, ve svém typickém postoji s mikrofonem a zpívá „Unchained Melody“. Samozřejmě z playbacku. Píseň náhle utichne.

Elvis: Vždycky jsem nesnášel přetopené byty. Ubíjely mě všechny ty šňůry, autobusy, čekárny, recepcce, chodby, na kterých se nedalo nikde ani sednout a okna, ale když se někde vyskytlo nějaké okno, tak se v místnosti obvykle našel někdo, kdo nesnášel čerstvý vzduch. Na co jsou okna, která se nedají otevírat a dokonce se přes ně ani nedá dívat, protože jsou zatažené žaluziemi, aby nám slunce nesvítilo do očí? Možná existují jenom pro to, aby člověk po něčem toužil, ale já jsem propadal touhám nejčastěji na záchodě, když jsem měl hlavu opřenou o studené kachličky. Tam se aspoň nemusíš přetvařovat. Dokonce i v pekle stojíš nad pisoárem a čistíš si hlavu. A když to místo opustíš, tak se zase staneš hvězdou, ale měl jsi alespoň pět minut na to, aby ses nemusel ovládat.

Mrtvola: Přetopené byty jsou ještě horší, než ty nejhorší ženy. Ženské se můžeš zbavit, ale bytu? Je přece tvým obydlím, kde se můžeš usadit a ustlat si, ale nemůžeš ho opustit. Nejrůznější zaměstnání slouží jenom k tomu, aby ses dal na část dne nebo na část noci někam zavřít, a když se dostaneš na čerstvý vzduch, tak jenom proto, aby ses přemístil z jedné přetopené místnosti do druhé.

Elvis: *(Na odchodu.)* Nějakej chlap se rozhodl, že už nebude bydlet v přetopených bytech. Povedlo se mu to. Měl hezký pohřeb.

Mrtvola: Pohřeb. To zní jako „pohřbít svou šanci“ nebo „pohřbená přání“.

Stařec: (*Stále mladý.*) Každou šanci je třeba využít. A každé přání je třeba realizovat. Pohřby jsou pouhým předělem ve velké epeji života.

Mrtvola: Spíš tečkami.

Stařec: Život je věčný, chlapče. Smrt, to je jenom okamžik.

Mrtvola: Je to patrně čas na návrat.

Stařec: Ach, to vaše pobledlé pokolení mladých starců. Podívej se na mě: mohl jsi být přesně takový, jako jsem já, kdyby se ti jenom chtělo. Ráno cvičení, potom procházka, po obědě partie šachů a večer sklenička koňaku. Mám sto osmdesát čtyři let a nikdy jsem se nenudil!

Mrtvola: Kolik?

Stařec: Tak možná, že jenom sto osmnáct, to není důležité. A cítím se jako mladík. Jsem jednou z tvých možností.

Mrtvola: (*Divákům*) To je pravda. Kdysi jsem věřil, že jsem nesmrtelný. (*Starci.*) Můžete mít radost, že nejste nemluvnětem nebo mrtvolou.

Stařec: To abys věděl o co jsi přišel. Mám celé zástupy vnoučat, pravnoučat, prapraprnoučat a možná, že už taky prapraprnoučat.

Mrtvola: Za to byste měl dostat vyznamenání od statistického úřadu.

Stařec: Mám radost z dlouhého, spokojeného a vydařeného života.

Mrtvola: To má být reklama nějaké penzijní pojišťovny?

Stařec: Spokojenost ze všeho, co se na zemi podařilo.

Mrtvola: (*Rozkládá rukama jako papež.*) Této zemi.

Stařec: Spokojenost vyplývající z přesvědčení, že jsem neztrácel čas.

Mrtvola: Jsem rád, že nejsem tebou, ty stará sebeuspokojená prašivko. Mám rád Krzysia Baczyńského, Janka Wiśniewského a Grzesia Przemyska. Protože oni sice žili krátce, ale aspoň po nich něco zůstalo.

Stařec: A ty? Co po tobě zůstane?

Mrtvola: Děti.

Stařec: Které už brzy zapomenou, jak jsi vypadal.

Mrtvola: Mám ještě svůj profil na internetové stránce spolužáci.

Stařec: Vaše třída už neexistuje. Všichni už umřeli!

Smějící se a cvičící Stařec odchází. Mrtvola si sedá na forbínu, blízko k divákům.

Mrtvola: Život, to je neustále se tenčící role toaletního papíru, vytrhávání stránek z kalendáře, stříhání nehtů, vlasů, dokupování mýdla a šampónu, zapomínání na to, že jsi včera stál před zrcadlem tak jako vždycky, praní a špinění prádla, sraní a jezení, splachování vody na záchodě, placení účtů, čekání na nějakou zábavu, vkládání a vyjímání bankovní karty z bankomatu, stlaní postele, ejakulování, fráze jako „jsem rád, že tě vidím“, „ahoj“, „vítám tě“, „na shledanou“, „tak zítra“, „pa“, zavírání dveří, otevírání, zavírání a mezi tím vším otevíráním a zavíráním se staneš jiným člověkem, protože život, to je neustálá změna a dokonce i to, že jsi umřel, je součástí té změny.

Vedle Mrtvoly se posadí Manželka.

Manželka: Měli jsme jet do Benátek.

Mrtvola: Byli jsme v Benátkách. Nad Jizerou.

Manželka: Měli jsme jet do Benátek a pronajmout si nějaký pokoj s pohledem na nějaké to podělané něco, co se vždycky ukazuje v Benátkách. Na tu vodu, gondoly, paláce i na slunce.

Mrtvola: A na holuby na náměstí.

Manželka: A dědu krmícího holuby, kteří mu sedají na ramena.

Mrtvola: Proč na dědu?

Manželka: Tak třeba na nějaké děcko krmící holuby.

Mrtvola: OK, na dědka s vnoučkem krmících velké, tlusté holuby, kteří na všechno serou.

Manželka: A postel měla být velká, široká a měkoučká a pokrytá nějakým příjemným prostěradlem v barvě matného stříbra nebo raději zlata. Protože my bychom z toho lůžka nesměli vstávat, jedině tak do koupelny, a měli jsme se milovat, pít šampaňské, jíst kaviár a pak se zase pomilovat.

Mrtvola: Nikdy jsem nejedl kaviár a nikdy jsem nepil šampaňské. Smůla, co?

Manželka: Ale v Benátkách bys musel. V Benátkách přece nejde nejíst kaviár a nepít šampaňské.

Mrtvola: Ano, v Benátkách se nedá nepřežírat se kaviárem, nechlastat šampaňské proudem a nemilovat se pětadvacet hodin denně.

Manželka: A měl bys být na mě něžný.

Mrtvola: Co to znamená?

Manželka: Měl bys o mě pečovat, líbat mě, nosit na rukou a plnit mé rozmary.

Mrtvola: Všechny?

Manželka: V Benátkách bys musel.

Mrtvola: Asi ano. A kdybychom se milovali až do vyčerpání, co pak?

Manželka: Žádné „co pak“. Nikdy bychom neměli dost.

Mrtvola: Ale do Benátek by mohla přijít povodeň.

Manželka: Měli bychom tolik kaviáru a šampaňského, že bychom si poradili.

Mrtvola: Tak to je škoda, že jsme tam nejeli.

Manželka: Pořád tam můžeme jet.

Mrtvola: Uvidět Benátky a umřít.

Manželka: Proč umírat? Umírání přece nemá smysl.

Mrtvola: *(Po pauze oba dva promluví prakticky najednou.)*
Musím ti něco říct.

Manželka: *(Zároveň s Mrtvolou.)* Opravdu musíš?

Mrtvola: Ne. Konečně nic nemusím.

Manželka: *(Divákům.)* Svoje poslední slova mi řekl přes mobil. Volal mi, že mi musí něco říct, něco důležitého, ale že se mu vybíjí baterka. Zanedlouho potom mi volali. Spadl pod tramvaj, i když se vždycky divil tomu, jak někdo může spadnout pod tramvaj.

Mrtvola: *(Také divákům.)* Jestli se ti zdá, že máš kliku a že tě nemůže potkat nic tak smrtelně absurdního, tak se ti to opravdu jenom zdá. Jestli se ti zdá, že máš pech a že tě může potkat něco smrtelně absurdního, tak se ti to zdá dobře. Ale nezáleží na tom, co se ti zdá, protože stejně nebudeš nikdy připraven na to, co tě potká. A tak zatím, milí přátelé, milujte se, buďte na sebe hodní a radujte se ze života. Ze všech možností, které máme, je tahle nejméně beznadějná. Jo a v žádném případě neberte tramvaje na lehkou váhu. Pokud ovšem nevěříte na vlastní nesmrtelnost.

V hloubi scény se polosvětle objevuje Papež. Přijíždí na scénu na trůně na kolečkách. Sedí nakloněný doprava, pravou rukou si opírá hlavu, tak jak to dělával Jan Pavel II.

Papež: Lidská duše je nesmrtelná, synu.

Mrtvola neví, jak se má zachovat. Ani se neklaní, ani nekleká. Ale nakonec padá na kolena v dost velké vzdálenosti od trůnu.

Mrtvola: Svatý Otče. To je tak příjemné, že vás mohu vidět.

Papež: Dívat se na mě, to je dobré, ale naslouchat mi, to je už mnohem horší, že?

Mrtvola: Nebyl čas.

Papež: Čas utíká, věčnost čeká.

Mrtvola: Já vím! Takový nápis na kostelní věži jste jako malý chlapec vídal z okna svého pokoje.

Papež: Ano. A po maturitě jsme chodili na krémové zákusky.

Mrtvola: No právě, krémové zákusky! Ale tehdy jste jeden snědl! Až jsem si u televizoru poplakal. Dělal jsem si snímky z obrazovky, abych měl na vás nějakou památku. A jak jste si vzal do náruče takového malého usmrkance. A když jste nastupoval do letadla, tak jsem si to taky vyprásknul. A kolik lidí plakalo, když jste odlétal!

Papež: Ale vždycky jsem se zase vracel.

Mrtvola: No právě. Bez toho bychom se nikdy nedali dohromady. Jen tak, mezi námi, ale je pravda, že ten nový papež, to už není takové, jaké to bylo. Ne, je v pořádku, ale... víte... vždycky to bude jenom Němec.

Papež: A o krémových zákuscích si s ním nepopovídáš.

Mrtvola: Leda tak o německých, ale jaké jsou to zákusky? Jsou to jenom štrůdly. Řekněte sám...

Papež: Krémové zákusky, krémové zákusky, vždyť to byly jenom krémové zákusky. Mohli byste se nudit. Ty si myslíš, že jsem o těch zákuscích mluvil jenom proto, že jsem je měl rád, nebo proto, že se starému člověku před očima odvíjí film jeho mládí? Ne! Kdybych nemluvil o těch zákuscích, tak byste si vlastně vůbec nepamatovali, co jsem vám říkal a proč jsem za vámi jezdil. Jako blázen, tolikrát, z takové dálky, nemocný, při vedrech, přeháňkách, na mraze! Že jsem k vám jezdil, abych vám udělal radost? Abych si s vámi popovídal?

Mrtvola: To ne, Otče, já přece vím...

Papež: No, tak co víš? Co víš?

Mrtvola: *(Intenzívně si na to pokouší vzpomenout.)* Že pravdu je třeba hlásat s láskou... s láskou k ní... a s láskou k člověku.

Papež: *(Tónem zkoušejícího.)* Proč?

- Mrtvola: Protože... protože pravda může sloužit i nečistým věcem?
- Papež: Bývá to i tak, že člověk hlásá nějakou pravdu, aby odůvodnil nějakou lež.
- Mrtvola: To je stejné jako s holkama.
- Papež: S děvčaty?
- Mrtvola: No. Říkáš, že je hezká a že je ti s ní dobře a tak všelijak. Protože je to pravda, ale ona si myslí, že to říkáš, protože ji miluješ. A ty to říkáš proto, že chceš, aby si to myslela, ale doopravdy chceš jenom to jedno... víte, Otče...
- Papež: Máš nečisté myšlenky, synu. Tohle jsem svou mládež neučil.
- Mrtvola: Nejsou zase až takové nečisté. Prostě se snažím porozumět tomu, co jste nám říkal. No, možná, že trochu nečisté jsou. Možná dokonce úchylné? Ostatně si to poslechněte sám a pak to posuďte.
- Papež: (*S obavou.*) Brzy budeš muset, synu...
- Mrtvola: Jednou večer o vás běžel v televizi nějaký dokumentární film nebo něco takového. Seděli jsme s ženou na pohovce a dívali jsme se. A ona náhle řekla: chtěla bych ho obejmout. Myslela vás, rozumíte. Víte, co jsem si tehdy pomyslel? Že máte takové charisma, takové kouzlo, že kdybyste chtěl, tak byste mohl dostat každou ženu. Mou ženu taky. A bez velké námahy.
- Papež: Milý synu! Zapomínáš se!
- Mrtvola: Nemějte mi to za zlé, já vám jenom říkám, co mi tehdy proběhlo mou bláznivou hlavou a ne, že je to doopravdy. Ale byl jsem najednou takhle maličký. (*Ukazuje dlaní.*) A cítil jsem, že žárlím, jako chlap na chlapa, jakoby jste mi chtěl opravdu svádět ženu. To je šílený, ano? A možná, že ani tak ne. Sám nevím.
- Papež: Nebyl jsi šílený, žil jsi jenom v šílené době. Ale doba je vždycky šílená. A my tou dobou musíme vždycky nějak projít, aniž bychom neztratili nic z toho, co je nejdůležitější. Jedněm se to daří lépe, jiným hůře. Problém je v tom, že nesmíme zapomínat, že na té cestě nejsme sami. Protože je tu s námi Spasitel.
- Mrtvola: Myslíte, že má svět ještě nějakou šanci?
- Papež: Svět, to je málo. Nejdůležitější je to, že zítřek nikdy neumírá.
- Mrtvola: I když smrt přichází na úsvitu.
- Papež: A žijeme jenom dvakrát.
- Mrtvola: Jsem otřesný, ne! Já se v tom jenom plácám.

Papež: Mysli na krémové zákusky, na vodácké výpravy, na verše, které ses kdysi učil nazpaměť. To ti bude během cesty pomáhat. A teď přístup ke mně, ať ti požehnám před další cestou.

Mrtvola: Kdysi ... mi tu bylo dobře.

Papež: Bylo, bylo, už se smylo. Tak co, máš cestovní horečku?

Mrtvola: A jakou!

Papež: Víš co...

Mrtvola? Co?

Papež: Po tolika letech mi někdo připomenul, že jsem byl chlap. Ne jenom papež, svatý otec a duchovní pastýř, ale především chlap z masa a kostí.

Mrtvola: Chlapem? Supermanem, Batmanem i Spidermanem v jedné osobě! Otče!

Papež: Chceš mi říct, že na všech těch pomnících budu vypadat jenom jako nějaká komiksová figurka? Co to má být, císařská armáda poražená uměleckými výboji? Ježíši!!!

(Papež se svým trůnem odjíždí. Zazní signál mobilního telefonu. Mrtvola jej zvedne.)

Hlas: To jsem já, tvoje duše.

Mrtvola: Takže existuješ.

Hlas: Existuji a doufám, že se ještě někdy potkáme.

Mrtvola: To bych rád. Hodně jsem o tobě slyšel, i když o tobě opravdu nic nevím. A kde tě najdu?

Hlas: To je tvůj problém. Na štěstí ještě máme výjimečně spoustu času.

Mrtvola se vrací do rakve.

Mrtvola: Tak asi takhle vypadá ta slavná „poslední cesta“. Asi jako ve spacím vagónu nějakého nočního rychlíku. Kolem se míhá nějaká krajina, ale ty do ní nepatříš a cítíš se dobře, velmi dobře. Najdeš si příjemnou polohu a spokojeně usneš.

Mrtvola vytáhne ještě z rakve mobil a pokouší se s ním manipulovat. Rozčílí se.

Mrtvola: Nemá tu někdo z vás nabíječku?

Opět zmizí v rakvi. Přicházejí čtyři funebráci, kteří zakryjí rakev víkem a odnášejí ji za kulisy. Následuje je Manželka a další postavy ze hry. Zazní píseň „Unchained Melody“ v interpretaci pozdního Elvise Presleyho.

K O N E C